

NIEUWSBRIEF NETWERK VN- VROUWENVERDRAG OKTOBER 2021

Een lange najaarsnieuwsbrief met de volgende onderwerpen:

- * **Voortgang schaduwproces VN-Vrouwenverdrag Presessie**

Onderwerpen voor de regeringsrapportage

Nieuwe onderwerpen

Volgende stap

- * **Gezocht: tekstschrijver/expert VN-vrouwenverdrag en klimaatverandering**
- * **Vacature vrijwilliger secretariaat VN-vrouwenverdrag**
- * **Netwerk ondertekent Third party intervention in Franse sekswerkzaak bij EHRM**
- * **29 november 2021: Startbijeenkomst project Zelfbeschikking en Verblijfsrecht**
- * **Rechtbank Den Haag: Anticonceptie hoeft niet gratis ter beschikking gesteld worden**
- * **Campagne voor Nationaal Coördinerend Orgaan Geweld tegen Vrouwen**
- * **26 oktober online Workshop: Sex Work and Opposition**

Voortgang schaduwrapportage VN-Vrouwenverdrag – presessie en hoe verder

Op 5 juli 2021 is tijdens de 81ste sessie van CEDAW-Comité een werkgroep van het CEDAW-Comité gebriefd over een aantal van de meest prangende kwesties op het gebied van vrouwenrechten in Nederland. Zie het [blog met een verslag van de presessie](#). Voor de Nederlandse ngo's sprak Saïda Derrazi van [S.P.E.A.K.](#) namens het Netwerk VN-Vrouwenverdrag 5 minuten. Het Oral Statement is [hier](#) te vinden. Namens COC, NNID en TNN sprak Annelies Tukker een Oral Statement uit.

Onderwerpen voor de regeringsrapportage

Op 9 juli is de [List of Issues Prior to Reporting](#) voor Nederland gepubliceerd. Het Comité gaat in 25 punten in op een flink aantal thema's, waaronder 'access to justice and legal complaint mechanisms', 'marriage and family relations' en 'gender based violence against women'. Zo wordt aan Nederland onder meer gevraagd om het comité te voorzien van informatie over hoe ervoor wordt gezorgd dat vluchtelingenvrouwen en meisjes voldoende toegang hebben tot rechtsbijstand, welke maatregelen zijn genomen om stereotypering en 'hate speech' tegen moslim en migrantenvrouwen en vrouwelijke asielzoekers te voorkomen. Opnieuw wordt gevraagd welke stappen zijn gezet om systematisch data te verzamelen over alle vormen van geweld tegen vrouwen, uitgesplitst naar leeftijd, etnische afkomst, beperking en genderidentiteit, en naar de relatie tussen de dader en het slachtoffer.

Nieuwe onderwerpen: COVID-19 en klimaat

Naar aanleiding van de COVID-19 pandemie gaat het comité ook in op 'Women's rights and gender equality in relation to the pandemic and recovery efforts': Nederland wordt gevraagd aan te geven hoe de gelijke deelname van vrouwen en meisjes aan het politieke en openbare leven en besluitvorming en economische zelfbeschikking wordt gewaarborgd, met name bij het opzetten en uitvoeren van herstelprogramma's. Ook interessant is dat het comité in deze lijst ingaat op het thema gender & klimaat, namelijk door te vragen naar de manier waarop vrouwen worden betrokken bij het ontwerpen, aannemen en uitvoeren van programma's inzake klimaatverandering, milieubeleid en verminderen van risico's op natuurrampen.

Volgende stap

De regeringsrapportage zou eigenlijk uiterlijk een half jaar na de publicatie van de List of Issues Prior to Reporting bij CEDAW binnen zijn, maar Nederland heeft al een iets ruimere termijn gekregen en koerst op 24 maart 2022. Vanwege COVID-19 is er bovendien een flinke achterstand opgelopen aan al ingeleverde regeringsrapportages waarvoor de Constructive Dialogue nog ingepland moeten worden in een [sessie](#). Hierdoor is het voorsnog onduidelijk is wanneer Nederland aan de beurt zal zijn. Meer weten over de ervaringen en bevindingen van het schrijfteam? Lees dan hun [blog](#).

Gezocht: tekstschrijver/expert VN-vrouwenverdrag en klimaatverandering

Klimaat is een hot issue, maar de impact van klimaatmaatregelen op genderverhoudingen is tot nu toe onderbelicht. Dat zal binnenkort veranderen: onder andere Atria en WO=MEN hebben activiteiten op de rol staan ter voorbereiding van de Commission on the Status of Women (CSW 66 maart 2022).

Het VN-Vrouwenrechtencomité heeft al in 2018 een Algemene Aanbeveling geformuleerd over de Gender gerelateerde dimensies van beperking van risico's op natuurrampen in de context van klimaatverandering ([GR 37](#)). Het Netwerk wil hiervan een samenvatting in het Nederlands maken om ngo's die zich met klimaat en vrouwenrechten bezighouden te informeren over de aanknopingspunten die het VN-Vrouwenverdrag biedt. Het gaat niet om een letterlijke vertaling naar het Nederlands, maar om een begrijpelijke, toegankelijke, informatieve Nederlandse tekst. Daarvoor zoekt het Netwerk een freelance tekstschrijver. Meer informatie vindt u op [vn-vrouwenverdrag.nl](#).

Reacties vóór 18 oktober.

Vacature vrijwilliger secretariaat Netwerk VN-vrouwenverdrag

Vanwege COVID 19 was het, ook voor het Netwerk, bijna anderhalf jaar niet mogelijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren. Gelukkig komt daar nu verandering in. Omdat degene die op dit moment het secretariaat van het Netwerk voert als vrijwilligster haar studie in het buitenland voortzet is een vacature ontstaan.

Zie voor informatie over de taken, de vereisten en de beschikbare vrijwilligersvergoeding de [vacaturetekst in pdf](#). Reacties (een korte motivatie en CV) uiterlijk 20 oktober aan schaduwrapportage@gmail.com.

Third party intervention in de zaak van de Franse sekswerkers voor het Europees mensenrechtenhof

261 Franse sekswerkers, gesteund door 19 Franse ngo's, hebben zich gewend tot het Europese Mensenrechtenhof in een zaak tegen de Franse staat. In Frankrijk zijn sinds 2016 klanten van sekswerkers gecriminaliseerd. De sekswerkers hebben een procedure tegen de Staat vanwege de negatieve effecten hiervan op hun veiligheid, gezondheid en rechten verloren, tot bij de hoogste Franse rechter. In april kwam het bericht dat het Europese Mensenrechten Hof hun zaak ontvankelijk heeft verklaard. 25 Nederlandse ngo's hebben samen een Third party intervention ingestuurd, met informatie over de situatie in Nederland, waar sekswerk gedecriminaliseerd is, gecoördineerd door SekswerkExpertise.

De VVR leverde, mede namens het Netwerk VN-Vrouwenverdrag, een paragraaf over de opvattingen van CEDAW aangaande de Nederlandse situatie en de mensenrechten van sekswerkers. De tekst is onder meer op de [website van de VVR](#) geplaatst.

Maandag 29 november 2021: Startbijeenkomst project ZELFBESCHIKKING en VERBLIJFSRECHT

Het Netwerk VN-Vrouwenverdrag organiseerde in oktober 2019 in samenwerking met het Platform Zelfbeschikking en Verblijfsrecht een [bijeenkomst](#) "Vrouwen,

Verblijfsrecht en Internationale Verdragen” en publiceerde [een overzicht](#) over hoe de vijf jaar durende afhankelijke verblijfsvergunning zich verhoudt tot internationale verdragen zoals het VN-Vrouwenverdrag en het Istanbul Verdrag. Deze activiteit krijgt nu een vervolg. Het Platform Zelfbeschikking en Verblijfsrecht bestaat uit St. Kezban, St. Landelijke Werkgroep Mudawannah, Nisa4Nisa, Nederlandse Vrouwenraad, Steungroep Vrouwen Zonder Verblijfsvergunning, TIYE International.

Het Platform lanceert, in samenwerking met Vrije Universiteit Amsterdam, op maandag 29 november 2021 van 14.30 – 17.30 uur het project “Zelfbeschikking en Verblijfsrecht” over de gevolgen van het afhankelijk verblijfsrecht voor de emancipatie, integratie en veiligheid van vrouwen. Het project gaat de komende twee jaar de genderspecifieke implicaties van de verblijfsafhankelijkheid voor vrouwen weer op de agenda zetten, door middel van onderzoek, voorlichtings- en deskundigheidsbijeenkomsten en politieke lobby. Opgave en meer informatie: mail naar zelfbeschikking.verblijfsrecht@gmail.com.

Rechtbank Den Haag: Anticonceptiemiddelen hoeven niet gratis ter beschikking gesteld worden

Op 6 oktober 2021 deed Rechtbank Den Haag uitspraak in een zaak van Stichting Bureau Clara Wichmann en anderen over het kosteloos ter beschikking stellen van anticonceptie aan vrouwen. [Bureau Clara Wichmann](#) c.s. hadden betoogd dat dit uit verschillende mensenrechtelijke verdragen voortvloeide, waaronder het VN-Vrouwenverdrag. Daar was de [Rechtbank](#), die uitvoerig art. 12 en art. 16 in samenhang met General Recommendation 24 bespreekt in negen paragrafen (r.o.4.7-.4.15), het niet mee eens. In 4.13 stelt de rechtbank van oordeel te zijn dat hieruit niet volgt dat het CEDAW-Comité de aanbeveling doet om de anticonceptie gratis te verstrekken. Niet duidelijk wordt of para 31 en 32 van de [Concluding Comments of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women \(2 feb. 2007\)](#) zijn ingebracht waarin CEDAW zijn zorgen uitspreekt het feit dat toendertijd anticonceptie voor vrouwen van 21 jaar en ouder uit het basispakket was gehaald. CEDAW deed de dringende aanbeveling de gevolgen goed te monitoren. Dat is gebeurd en in de volgende regeringsrapportage meldde de regering anticonceptie voor vrouwen weer in het basispakket te hebben opgenomen.

Naast Bureau Clara Wichmann en een aantal andere ngo's waren er ook 7.220 individuele mede-eisers. Deze zijn echter niet-ontvankelijk verklaard omdat zij onvoldoende concreet belang zouden hebben, “*nu het belang van de individuele eisers al wordt behartigd door Clara Wichmann c.s.*”. Voor de individuele eisers is de nationale rechtsgang hiermee afgelopen. Zij zouden dus een individuele klacht bij CEDAW kunnen indienen.

Of Bureau Clara Wichmann en de andere ngo's hoger beroep overwegen is nog niet bekend. Wel kan de kwestie ingebracht worden in Schaduwrapportage 2.0. Het is tot slot ook niet uitgesloten dat het nieuwe kabinet de kwestie oppakt: motie Kuiken om anticonceptie weer op te nemen in het basispakket is in de Tweede Kamer tenslotte met meerderheid van stemmen aangenomen en door het demissionaire kabinet op het bord van een volgend kabinet gelegd.

Campagne voor Nationaal Coördinerend Orgaan Geweld tegen Vrouwen

De Nederlandse Vrouwen Raad zet zich in voor de implementatie en naleving van de Istanbul Conventie, een belangrijk mensenrechtenverdrag van de Raad van Europa om alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes te stoppen. Op dit moment kent Nederland geen nationale coördinatie – hoewel dit volgens het Verdrag van Istanbul een wettelijk vereiste is.

Voor veel vrouwen en meisjes pakten de Corona maatregelen van de afgelopen periode slecht uit. De lockdowns zorgden voor een significante stijging van geweld tegen vrouwen, waaronder partnergeweld, seksueel geweld in de openbare ruimte en online bedreigingen. Maar ook pre-Corona schoot Nederland tekort in de manier waarop uitvoering werd gegeven aan de bepalingen in de Istanbul Conventie. Het [Baseline rapport van GREVIO](#) (het expertcomité dat toeziet op de implementatie) toonde aan dat Nederland prioriteit moet geven aan het instellen van een coördinerend orgaan met duidelijke bevoegdheden dat beleid en maatregelen coördineert en implementeert om geweld tegen vrouwen te bestrijden en te voorkomen.

Na opvolging van een High Level Expertmeeting voor de zomer, richt de campagne zich nu op het verzamelen van handtekeningen voor de petitie en om te komen tot een brede coalitie van maatschappelijke organisaties, beleid functionarissen en parlementsleden die de noodzaak van een Nationaal Coördinerend Orgaan 'Violence Against Women' onderstrepen en oproepen tot de instelling daarvan. [Teken en deel de petitie nu!](#) Meer informatie op de [website van de Nederlandse Vrouwenraad](#).

26 oktober online Workshop: SEX WORK AND OPPOSITION

Understanding Sex Workers Rights in International Programmes and Policy Spaces

Language: English / Dutch (interpretation provided)

Sex workers are among the most stigmatised communities in the majority of countries. They often work in precarious conditions which make them vulnerable to violence and exploitation. But many (development) programmes that address labour rights, women's rights and gender equality do not explicitly include sex workers or address their specific concerns. In international advocacy spaces sex workers are often excluded from participating in sessions that directly address their lives. Sex workers and their allies are often confronted with aggression when they speak up for their human rights. Many organisations still lack knowledge and understanding when it comes to the lived experience and priorities of sex workers and how this relates to their programmes and advocacy priorities. But there are also many good experiences and initiatives that we can all learn from.

This virtual workshop with practical case-studies is designed for NGOs and activists in the Netherlands who (aim to) work internationally, through (development) programmes or advocacy. Information on sex work laws, policies and the sex workers rights movement will be shared and good practices discussed. What opportunities may we be missing to really make a difference? What challenges need to be overcome? How can organisations abide by the 'do no harm' principle and become better allies in the face of opposition?

This workshop is organised by [WO=MEN Dutch Gender Platform](#), [Red Umbrella Fund](#) and [CHOICE for Youth & Sexuality](#)

The registration link will follow shortly [here](#)

For more information, get in touch already with Nadia at n.vanderlinde@wo-men.nl